

Mərhəmətli, Rəhmli Allahın adı ilə!

Həqiqətən şükür və tərif yalnız Allaha məxsusdur! Biz Ona həmd edir, Onu köməyə çağırır, Ondan bağışlanma və bizi doğru yola yönəltməyi diləyirik, nəflərimizin şərindən və pis əməllərimizdən qorunmaq üçün yalnız Ona pənah aparırıq. Allah kimə hidayət verirsə o, doğru yolda olar, kimi azdırarsa onu doğru yola yönəldən tapılmaz. Mən şahidlik edirəm ki, Allahdan başqa ibadətə haqqı olan məbud yoxdur, Onun şəriki yoxdur və şahidlik edirəm ki, Muhəmməd Onun qulu və elçisidir.

“Ey iman gətirənlər! Allahdan layiqincə qorxun və ancaq müsəlman olduğunuz halda ölün!”¹

“Ey insanlar! Sizi tək bir şəxsdən xəلق edən, ondan da zövcəsini yaradan və onlardan da bir çox kişi və qadın törədib yer üzünə yayan Rəbbinizdən qorxun! Adı ilə biri-birimizdən cürbəcür şeylər istədiyiniz Allahdan qorxun və qohumluq əlaqələrini kəsməkdən çəkinin! Həqiqətən, Allah sizə nəzarət edəndir!”²

“Ey iman gətirənlər! Allahdan qorxun və doğru söz söyləyin! Əgər belə etsəniz Allah əməllərinizi islah edər və günahlarınızı bağışlayar. Hər kəs Allaha və Onun elçisinə itaət etsə, böyük bir səadətə nail olar”³

Gecə namazı

Hər bir şeyi yoxdan var edən, göyləri və yeri yaradan Uca Allah torpaqdan xəلق etdiyi insanı bir çox işlərdə digər məxluqlardan üstün tutmuşdur. Allahın Adəm övladına elçilər və peyğəmbərlər göndərməsi və onlara xitab etməsi artıq insan üçün böyük bir şərəfdir. İnsanlar arasından iman gətirənlərə altından çaylar axan Cənnətlər vəd edilməsi də onlar üçün ayrıca bir fəzilətdir. Lakin vəd olunan Cənnətə nail olmaq üçün Allahın buyruqlarını yerinə yetirmək və qadağan etdiklərindən bacardığımız qədər uzaq olmağımız gərəkdir. Bizə əmr olunanlar dərəcə etibarını ilə biri-birindən fərqlənirlər. Yerinə yetirilməsi vacib olan əməllər və insanı bu əməllərə daha da yaxınlaşdıran və bağlayan əlavə ibadətlər. Vacib əməllərdən sonra ən fəzilətli əməl sünne hesab olunur. Müsəlman sünne əməllərini artırdıqca Allahın sevgisini qazanır. Allah buyurur: ***“De: Əgər siz Allahı sevirsinizsə, mənim ardınca gəlin ki, Allah da sizi sevsin və günahlarınızı bağışlasın. Allah Bağışlayandır, Rəhmli-dir!”⁴***

Gecə namazı vacib buyurulmuş namazlardan sonra ən fəzilətli namaz sayıldığına görə bu risaləmizdə məhz bu namaz barəsində danışacağıq.

Uca Allah mömin bəndələrini vəsf edərək buyurur: “Onlar gecə namazını qılmaq üçün böyürlərini yataqdan qaldırır, qorxu və ümid içində öz Rəbbinə yalvarır və

¹ Ali İmran surəsi, 102.

² Nisə surəsi, 1.

³ əl-Əhzab surəsi, 70-71.

⁴ Ali İmran surəsi, 31.

onlara verdiyimiz ruzilərdən Allah yolunda xərcəylirlər. Etdikləri əməllərin mükafatı olaraq onlar üçün gözlərinə sevinc gətirən nələr saxlandığını heç kəs bilmir.”¹

Başqa bir ayədə buyurur: *“Onlar gecələrini Rəbbi üçün səcdə və qiyamda keçirərlər.”²*

Gecə namazının qılınması vacib olmasa da Allahın sevimli qulları sayılan möminlər bu namazı tərk etməzlər.

Başqa bir ayədə də Uca Allah belə buyurur: *“Həqiqətən, Rəbbin bilir ki, sən bəzən gecənin üçdə ikisindən az, bəzən yarısını, bəzən də üçdə birini ibadət üçün durursan. Səninlə olan kəslərdən bir zümrə də belə edir.”³*

Peyğəmbər **Ɛ** gecə namazını o qədər qıldır ki, ayaqları şişərdi. Aişə **Ƨ** ona: “Ey Allahın elçisi! Axı Allah sənin keçmiş və gələcək günahlarını bağışlayıb”- dedikdə, Peyğəmbər **Ɛ**: “Məgər Allahın şükür edən qulu olmayımmı?”- deyər cavab vermişdi.⁴

Gecə namazının fəziləti

Əbu Hureyrə **Ƨ** rəvayət edir ki, Peyğəmbərdən **Ɛ** fərz namazlarından sonra hansı namazın ən əfzəl sayılması barədə soruşdular və o dedi: “Fərz namazlarından sonra ən əfzəl sayılan namaz gecə qılınan namazdır”⁵

Əbu Hureyrə **Ƨ** rəvayət edir ki, Peyğəmbər **Ɛ** dedi: “Möminin şərəfi gecə namazını qılmasıdır...”⁶

Abu Səid əl Xudri **Ƨ** rəvayət edir ki, Peyğəmbər **Ɛ** dedi: “Hər hansı bir kişi gecə ikən öz əhlini oyadıb onlarla birlikdə namaz qılarsa, Allahı çox zikr edənlərdən sayırlar”⁷

Bu hədis həm də ona dəlalət edir ki, gecə namazını camaatla qılmaq olar. Lakin camaatla birlikdə bu namazı məsciddə qılmaq bidətdir.

Gecə namazının qılınması

Gecə namazının vaxtı:

Gecə namazı işa namazından sonra sübh namazı girənədək gecənin istənilən vaxtı qılına bilər. İbn Həcər *Allah ona rəhmət etsin* deyir ki, Peyğəmbərin **Ɛ** gecənin əvvəlində, ortasında və axırında gecə namazını qılmaq mötəbər hədislə varid olmuşdur.

Abdullah ibn Amr ibn As **Ƨ** rəvayət edir ki, Peyğəmbər **Ɛ** buyurdu: “Allaha ən sevimli namaz Davudun **⤵** namazı və ən sevimli oruc Davudun **⤵** tutduğu orucdur. Gecənin yarısını yatar, üçdə birini namazda keçirər və altıda birini yatardı. Bir gün oruc tutar o biri günü isə tutmazdı”.⁸

¹ əs-Səcdə surəsi, 16-17.

² əl-Furqan, 64.

³ əl-Muzzəmmil surəsi, 20.

⁴ Buxari.

⁵ Muslim.

⁶ Siilsilə əl əhadisis-Səhihə.

⁷ Ədu Davud.

⁸ Muslim.

Davud **u** gecənin ilk vaxtında yataıdı, sonra Uca Allahın dünya səmasına endiyi və: “Kim Məndən istəsə ona istədiyini verərəm...”- dediyi vaxtda namaz qılar sonra təzədən yataıdı. Bu gecənin axır üçdə birinə təsadüf edir ki, bu da gecə namazının qılındığı ən gözəl vaxtdır. Bu cür yolla gecə namazını qılmaq nəfs üçün də rahatdır.

Qeyd etmək lazımdır ki, gecə namazı qılmaq üçün azan və iqamə verməyə lüzum yoxdur.

Gecə namazı neçə rükət qılır:

Aişə **t** demişdir: “Peyğəmbər **r** nə Ramazanda, nə də başqa bir vaxtda on bir rükətdən artıq *gecə namazı* qılmamışdır.”¹

Başqa rəvayətində isə o demişdir: “Peyğəmbər **r** işa namazından sübh namazınadək on bir rükət qılar, hər iki rükətdən bir salam verər və sonda bir rükət *vitir* namazı ilə bunları tamamlayardı”.²

Gecə namazını qılan şəxs on bir rükətdən artıq da qıla bilər. Peyğəmbər **r** özü gecə namazını on bir rükətdən çox qılmasa da o, bunu qadağan etməmişdir. Gecə namazı qılmaq istəyən müsəlman hər hansı bir sayı müəyyən etmədən iki rükət, iki rükət istədiyi qədər namaz qıla bilər.

Abdullah ibn Ömər **t** rəvayət edir ki, Peyğəmbər **r** minbərdə ikən bir kişi ondan gecə namazı haqqında soruşduqda o dedi: “İki rükət, iki rükət qılın. Sübh namazının vaxtının daxil olmasından qorxduğunuz zaman bir rükət *vitir* namaz qılıb cüt-cüt qıldığınız namazların *cəmi* sayını təkləşdirin. Beləliklə də vitri gecə qıldığınız namazların sonuncusu edin”.³

İbn Həcər *Allah ona rəhmət etsin* bu hədisləri cəm edib demişdir: “Abdullah ibn Ömər **t** rəvayət etdiyi bu hədis müsəlman ümməti üçün daha fəzilətlidir. Çünki Peyğəmbər **r** soruşana cavab verdi.

Gecə namazını uzun-uzadı qılmaq daha yaxşıdır. Huzeyfə **t** Peyğəmbər **r** ilə birlikdə gecə namazı qıldı. Peyğəmbər **r** birinci rükətdə əl-Bəqərə, Ali-İmran və ən-Nisa surələrini oxudu.⁴

Bu namazı istər uca səslə, istərsə də alçaq səslə qılmaq olar. Peyğəmbər **r** gücə namazını hərdən uca səslə, hərdən isə alçaq səslə qıldardı.

Gecə namazına durmağa kömək edən amillər:

Gecə namazına qalxmaq çətin olsa da Uca Allah bəzi qulları üçün bunu asanlaşdırır. Bunun üçün aşağıdakı səbəblərdən istifadə etmək lazımdır.

1. Allaha səmimi qəlbdən dua etmək;
2. Gecə namazının fəzilətini bilmək;
3. Yatmadan əvvəl çox yeməmək;
4. Yatağa girməzdən öncə yatmaq ədəblərini yerinə yetirmək;

¹ Buxari.

² Muslim.

³ Buxari və Muslim.

⁴ Muslim.

5. Gündüz vaxtı az da olsa dincəlmək;
6. İşə namazından sonra heç bir məşğuliyyət olmadığı halda tez yatmaq;
7. Fərz namazlarını vaxtında qılmaq;
8. Qiyamət gününü düşünüb o gün üçün hazırlıq görmək;
9. Dəstəmazlı halda yatmaq;
10. Günahlardan uzaq olmaq;

Qeyd etmək lazımdır ki, bu, gecə namazına qalxmağa kömək edən ən böyük amildir.

Bir nəfər İbrahim ibn Ədhəmin *Allah ona rəhmət etsin* yanına gəlib dedi: “Gecə namazına qalxa bilmirəm. Mənə bunun əlacını de”. O, belə cavab verdi: “Gündüz Allaha asi olma ki, gecə qalxa biləsən. Gecə namazına qalxmaq böyük şərəfdir və Allah bu şərəfi asi qullarına verməz”.

Sufyan əs-Sovri *Allah ona rəhmət etsin* təəssüflə demişdir: “Etdiyim bir günah üzündən beş ay gecə namazına qalxa bilmədim”.

11. Yuxudan qalxmaq üçün zəngli saat və başqa bu kimi vasitələrdən istifadə etmək.

Gecə namazının ədəbləri

1. Yatmadan öncə gecə namazına qalxmağı niyyət etmək; Aişə **t** rəvayət edir ki, Peyğəmbər **r** dedi: “Hər kim gecə namazına qalxmaq üçün niyyət edər, sonra da yuxu onu apararsa, Uca Allah ona bu namazın savabını yazar, yuxusu isə ona sədəqə olar.”¹

2. Yuxudan ayıldıqda gecə qalxarkən oxunan duanı oxumaq;
3. Gecə namazını evdə qılmaq;
4. Gecə namazını davamlı qılmaq;
5. Ev əhlini oyatmaq;
6. Qurandan bacardığın qədər çox oxumaq;

Gecə namazının faydaları

Gecə namazının qılınmasında insanın həm dünya həyatı, həm də axirəti üçün xeyli faydalar vardır. Bu faydalardan bir neçəsinə nəzərinizə çatdırırıq.

1. Allahın sevgisini qazanmağa səbəbdir;

Əbu Dərda **t** rəvayət edir ki, Peyğəmbər **r** buyurmuşdur: “Üç nəfəri Allah sevər, onlara gülər və onlara sevinər. Bir camaat Allah yolunda savaşırsa, o kəs də öz nəfsi ilə Allah üçün onlarla birgə savaşırsa. Ya öldürülər ya da Allah onu qalib edər və qoruyar. Allah deyər baxın mənim bu quluma, necə Mənim üçün öz nəfsi ilə səbir etdi. İkincisi, gözəl qadını, yumşaq və rahat yatağı ola-ola gecə namazına qalxar. Uca Allah deyər: "O, öz nəfsinin istəyini tərک edib Məni zikr edir. Əgər o istəsəydi

¹ Əbu Davud.

yatardı. Üçüncüsü də səfərdə olar, onunla olanlar gecəyə kimi oyaq qalar sonra yatarlar. O isə rahat vaxtında da, çətin anlarda da gecə namazına qalxar”.¹

2. Cənnətə girmək üçün bir vasitədir;

Abdullah ibn Səlam **t** rəvayət edir ki, Peyğəmbər **r** Mədinəyə gəldikdə insanlar: “Allahın elçisi gəlib, Allahın elçisi gəlib!”- deyər tələsik onun yanına getdilər. Mən də onlarla bərabər Peyğəmbərin **r** yanına gəldim. Mən onun üzünə baxan kimi onun yalançı olmadığını başa düşdüm. Onun Mədinə əhlinə tövsiyə etdiyi ilk nəsihəti belə oldu: “Ey camaat! Salamı yayın, kasıbları yedizdirin, insanlar yatan zaman namaz qılın və beləliklə də Cənnətə daxil olun.”²

3. Gecə namazını qılan kimsə Peyğəmbərimizin **r** sünnəsinə əməl etmiş hesab olunur;

Peyğəmbər **r** gecə namazını qılmağı bizə tövsiyə etmiş, özü də bunu nə səfərdə, nə də evində olanda tərک etməmişdir. Elə bu səbəbdən də əməlisaleh insanlar gecə namazı qılmayana pis baxardılar.

4. Əməlisaleh insanların adətlərindən sayılması;

5. İnsanı pis əməldən çəkindirən bir vasitə olması;

6. Kiçik günahları silən bir amil olması;

7. Bədəni sağlam saxlayan amillərdəndir;

Bilal **t** rəvayət edir ki, Peyğəmbər **r** dedi: “Gecə namazı qılın! Həqiqətən o, sizdən əvvəlki əməlisaleh insanların adətlərindən, Allaha yaxınlaşdıran vasitələrdən, pis əməllərdən çəkindirən, kiçik günahları silən və bədən xəstəliklərini aradan qaldıran amillərdəndir.”³

8. Bu namazın ən əfzəl vaxtda qılınması;

Əbu Hureyrə **t** rəvayət edir ki, Peyğəmbər **r** dedi: “Rəbbimiz gecənin axır üçdə birində dünya səmasına nüzul edir və deyir: “Mənə dua edənin duasını qəbul edərəm; Məndən istəyənin istədiyini verərəm; Məndən bağışlanma diləyəni bağışlayaram.”⁴

9. Savabının çox olması;

Bu namaz gizləndə qılındığı üçün savabı daha çoxdur. Suheyb **t** rəvayət edir ki, Peyğəmbər **r** dedi: “Kişinin gizləndə qıldığı nafilə namazının savabı, insanlar arasında qıldığı nafilə namazından iyirmi beş dəfə artıqdır”.⁵

Muaz ibn Cəbəl **t** rəvayət edir ki, Mən Peyğəmbərə **r** dedim: “Ey Allahın elçisi! Cənnətə daxil edən, Cəhənnəmdən uzaqlaşdıran bir əməli mənə öyrət! O, dedi: “Sən çətin bir şey haqqında soruşdun, lakin o Allahın istədiyi bəndəsi üçün sadələşdirdiyi asan əməldir. Allaha ibadət et və ona heç kəsi şəriک qoşma! Namaz qıl, zəkət ver, oruc tut və Allahın evini ziyarət et! İstəyirsən sənə xeyir qapılarını göstərim? Oruc (pis əməllərə qarşı müqavimət göstərən bir) qaladır. Su odu söndürdüyü kimi sədəqə

¹ Əhməd.

² Tirmizi.

³ Səhih əl-Cami.

⁴ Buxari.

⁵ Səhih əl-Cami.

də günahları silir. Həmçinin kişinin gecə qıldığı nafilə namazı da *bu qapılardandır*"- deyib bu ayəni oxudu: **“Onlar gecə namazını qılmaq üçün böyürlərini yataqdan qaldırır, qorxu və ümid içində öz Rəbbinə yalvarır və onlara verdiyimiz ruzilərdən Allah yolunda xərcləyirlər. Etdikləri əməllərin mükafatı olaraq onlar üçün gözlərinə sevinc gətirən nələr saxlandığını heç kəs bilmir.”** (Əs-Səcdə 16-17).¹

10. Müsəlmanı şərəf dərəcəsinə yüksəldir;

Cəbrail **۱** bir dəfə Peyğəmbərin **۲** yanına gəlib dedi: “Ey Muhəmməd! Bil ki, möminin şərəfi onun gecə namazına durmasındadır.”²

Bir gün Həsən əl-Bəsri öz köləsini başqa birinə satır. Həmin kölə gecə yarısı yeni ağasını gecə namazına çağırıqda o: “Sübh namazının vaxtı çatmayıb”- deyir və yadır. Səhər kölə Həsənin yanına qayıdaraq ona: “Məni elə bir günahkar adamlara satmışsan ki, onlar yalnız fərz namazlarını qırırlar”- deyib onu geri qaytarmağını istəyir.

11. İnsanın az yatmağına səbəbdir;

Belə ki, çox yatmaq qəlbi öldürür və bədənə ağırlıq gətirir.

Tərvih namazı

Ramazan ayında qılınan gecə namazları tərvih namazı adlanır. Tərvih sözü ərəb dilindən tərcümədə dincəlmək, istirahət etmək deməkdir. Müsəlmanlar hər dörd rükətdən sonra istirahət etdikləri və uzun-uzadı qıldıkları üçün bu namaz tərvih namazı adlanır. Bu namazın hökmü müstəhəbdir.

Bu namazın camaatla məsciddə qılınması daha əfzəldir. Aişə **۳** rəvayət edir ki, Peyğəmbər **۲** Ramazan ayında - gecələrin birində məsciddə camaatla birgə namaz qıldı. Ertəsi gün yenə namaz qıldı və əvvəlkilərdən də çox camaat onunla bu namazı qıldılar. Üçüncü gün yenə bu hal təkrar oldu və ondan sonra Peyğəmbər **۲** camaatla namaz qılmağa gəlmədi. Həmin gecənin səhəri Peyğəmbər **۲** dedi: “Sizin, bu namazı qılmaq üçün belə çox sayda topladığınızı gördüm və onun sizə vacib buyurulacağından qorxduğum üçün camaat namazına gəlmədim”.³

Ömər **۴** xəlifə olduğu dövrdə müsəlmanları Ubeyy ibn Kəbin **۵** arxasında tərvih namazına toplamışdır. Çünki bu namazı axıra qədər imamla birlikdə qılana böyük savab vardır.

Tərvih namazının rükətlərinin sayı gecə namazı kimidir. Peyğəmbər **۲** özü on bir rükətdən çox qılmasa da bunu qadağan etməmişdir. Muhəmməd ibn Saleh əl-Useymin demişdir: “Bəziləri bunu inkar edib deyirlər ki, sünnədə varid olandan çox qılan asi olaraq günah qazanır. Şəkk yoxdur ki, bu fikir xətadır. Necə asi və günahkar sayıla bilər ki, Peyğəmbərdən **۲** gecə namazı haqqında soruşduqda o: “İki-iki qılın...”- demiş və heç bir məhdudiyət qoymamışdır.” Lakin rükətlərin sayını müəyyən edib hər dəfə eyni sayda qılmaq dində yenilikdir.

¹ Tirmizi.

² Muslim.

³ Buxari və Muslim.

Vitr namazı.

Vitr sözünün ərəb dilindən tərcüməsi tək deməkdir. Bu namaz gecə namazlarının sonunda qılınır. Bu namazın hökmü - təkid olunmuş sünnədir. Peyğəmbərimiz **ﷺ** vitri nə səfərdə, nə də evdə tərk etməmişdir. Abdullah ibn Ömər **t** rəvayət edir ki, Peyğəmbər **ﷺ** dedi: “Vitr gecənin axırında qılınan bir rükətdir.”¹

Əbu Hureyrə **t** rəvayət edir ki, Peyğəmbər **ﷺ** mənə üç şeyi nəsihət etdi: “Hər ayın üç günü oruc tutmaq, iki rükət duha namazı və yatmadan öncə vitr namazını qılmaq.”²

Vitr namazının vaxtı:

Vitr namazı işa namazından sonra fəcr namazı girənədək qılın bilər. Hətta səfərdə olduqda belə işa namazını məğrib ilə birlikdə qıldıqdan sonra da vitr namazını qılmaq olar. Çünki vitr namazı işa namazının vaxtının girməsi ilə yox, işa namazının qılınması ilə başlayır.

Vitr namazını gecənin axır vaxtında qılmaq daha əfzəldir. Əgər insan bilsə ki, gecənin axır vaxtında qalxa bilməyəcək onda yatmadan öncə qılmalıdır.

Vitr namazının növləri:

Vitr namazı rükətlərinin sayına görə aşağıdakı növlərə bölünür.

- A) bir rükət.
- B) üç rükət. (iki, sonra da bir ayrı, və ya üç rükət ardıcıl təşəhhüd oxumadan)
- C) beş rükət ardıcıl.
- D) yeddi rükət. (altı rükət ardıcıl qılıb təşəhhüd oxumaq, sonra qalxıb yeddinci rükəti tamamlamaq)
- E) doqquz rükət. (səkkiz rükət ardıcıl qılıb təşəhhüdü oxumaq, sonra qalxıb doqquzuncu rükəti tamamlamaq)
- F) on bir rükət. (on rükəti cüt-cüt qılıb salam verməklə tamamlamaq, sonra da bir rükət qılmaq)

Vitr namazında da başqa namazlardakı kimi Qurandan istənilən surəni oxuya bilərsiniz. Daha əfzəl isə sünnədə gələn surələrdir. Əbu Hureyrə **t** rəvayət edir ki, Peyğəmbər **ﷺ** vitr namazında əl-Əla, əl-Kəfirun və əl-İxlas surələrini oxuyardı”.³

Vitr namazında qunut tutmaq:

Vitr namazında qunut tutmaq sünnədir. Həsən ibn Əli **t** dedi: Peyğəmbər **ﷺ** mənə vitrdə oxumaq üçün bu kəlmələri öyrətmişdir. “Allahım! Hidayət verdiyin kimsələr arasında mənə də hidayət ver! Salamatlıq bəxş etdiyin kimsələr arasında mənə də salamatlıq bəxş et! Dost qəbul etdiyin kimsələr arasında məni də dost qəbul et! Mənə verdiklərini bərəkətli et! Qərar verdiyin şeylərin şərindən məni qoru! Hər şeyə

¹ Muslim.

² Buxari və Muslim.

³ Əbu Davud, Tirmizi və İbn Məcəh. Bu hədisi Albani səhihləşdirmişdir.

Sən qərar verirsən, Sənin üçün isə qərar verilməz! Sənin dost qəbul etdiyən kimsə zəlif olmaz. Ey Rəbbim xeyirxahsan və ucasan!”¹

Əli t demişdir: “Peyğəmbər r vitr namazının axırında deyərdi: “Allahım! Sənin qəzəbindən razılığına, cəzandan əfvinə sığınırım. Səndən sənə pənah aparıram. Mən Səni layiqincə tərif edə bilmərəm. Sən Özün Özünü tərif etdiyən kimisən!”²

Qunut axırıncı rükətdə rükudan əvvəl və ya sonra tutmaq olar. Hər ikisi Peyğəmbərdən r varid olmuşdur. Rükudan sonra tutmaq isə daha əfzəldir. Çünki hədislərin əksəriyyəti qunutun rükudan sonra olunmasına aid gəlmişdir.

Qunut duası oxunan zaman əlləri qaldırmaq olar. Əbu Rafi demişdir: “Ömər ibn Xəttabın t arxasında namaz qıldım, rükudan sonra əllərini qaldıraraq uca səslə dua etdi.”³

İmam dua etdikdə arxasında dayananlar amin deyə bilərlər. İbn Abbas t rəvayət edir ki, Peyğəmbər r Bənu Suleym qəbiləsi üçün dua etdikdə arxasında dayananlar amin deyərtilər.⁴

Vitr namazını gecə qıla bilməyən şəxs onu səhəri gün qıla bilər. Əgər adəti üzrə on bir qılırdısa on iki, bir qılırdısa iki rükət və beləcə tək sayda qılmaq istədiyini cüt sayda qılmalıdır.

Bəla gəldikdə qunut hər bir namazda tutmaq olar. Peyğəmbərin r sübh, zöhr, əsr, məgrib və işa namazlarında qunut tutması varid olmuşdur.

Sələfin gecə namazı barədə dedikləri

Muhəmməd ibn Munkədir demişdir: “Mənə dünyanın ləzzətindən yalnız üç şey qalmışdır. Gecə namazını qılmaq, müsəlman qardaşlarımla birgə olmaq və camaatla namaz qılmaq”.

Yezid ibn Abən Rəqaşi demişdir: “Bu dünyada ibadət əhlini gecə namazından daha çox sevindirən başqa bir şey tanımıram”.

Yəhyə ibn Muaz demişdir: “Qəlb beş şey ilə müalicə edilir. Qurani oxuyub anlamaq, həddindən artıq yeməmək, gecə namazını qılmaq, səhərə yaxın Allaha dua etmək və əməlisaleh insanlarla dostluq etmək”.

Fudeyl ibn İyad demişdir: “Gecələri namaz qılıb gündüzləri oruc tuta bilmirsənsə, bil ki, günahlarından dolayı böyük bir xeyirdən məhrum olmusan”.

Başqa bir rəvayətdə də belə demişdir: “Gecələri yatıb Allahı yada salmayan (gecə namazını qılmayan) Allahı sevdiyini iddia edərsə, yalan danışmış olar”.

Əta əl Xorasani demişdir: “Mömin bəndə gecə durub namaz qılanda sevinər, qəlbi şad olar, yatıb qaldıqda isə kədərlənər, ürəyi sıxılar”.

Səbit əl-Bunani demişdir: “Özümü iyirmi il gecə namazı qılmağa öyrəşdirdim, sonra da iyirmi il onun ləzzətini daddım”.

¹ Əbu Davud, Tirmizi, Nəsəi, İbn Məcəh və Əhməd. Albani buyumuşdur ki hədis səhihdir.

² Tirmizi, Nəsəi, Əhməd. Albani hədisi səhihləşdirmişdir.

³ Beyhaqqi.

⁴ Əbu Davud.